

SOPIMUS YHTEISESTÄ TOIMIELIMESTÄ JULKISTEN TYÖVOIMAPALVELUIDEN VIRANOMAISTEHTÄVIEN HOITAMISESSA

1. Sopimuksen osapuolet

1. Tampere
2. Akaa
3. Juupajoki
4. Kangasala
5. Kuhmoinen
6. Lempäälä
7. Nokia
8. Orivesi
9. Pirkkala
10. Pälkäne
11. Ruovesi
12. Urjala
13. Valkeakoski
14. Vesilahti
15. Virrat
16. Ylöjärvi

2. Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Tämä sopimus on kuntalain 52 §:n mukainen sopimus kuntien yhteisestä toimielimestä.

Sopimuksen tarkoituksena on sopia sopijakunnille kuuluvasta työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesta työvoimapalveluiden järjestämistehtävien hoitamisesta lain 12 §:n tarkoittamalla tavalla. Lisäksi sopimuksella sovitaan tiettyjen kotoutumisen edistämisestä annetun lain (681/2023) mukaisista kunnille annettujen tehtävien hoitamisesta lukuun ottamatta Valkeakosken kaupunkia, joka järjestää kotolain mukaiset tehtävät kokonaan itse. Sopimuksella sovitaan niistä ehdoista, joiden mukaisesti sopijapuolet antavat työvoimapalveluiden järjestämisvastuuseen kuuluvat tehtävät Tampereen kaupungin järjestettäväksi.

Sopijakunnat muodostavat yhteistoiminta-alueen (*työllisyysalueen*) ja alueen kuntien yhteisenä toimielimenä toimii Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto. Sopimuksen mukaisia tehtäviä hoitaessaan Tampereen kaupunki toimii kuntalain (410/2015) 51 §:n mukaisena vastuukuntana, joka järjestää palvelut ja lähipalvelut työllisyysalueen kuntiin.

Tehtävien hoitamisessa on kysymys kuntalain mukaisesta lakisääteisestä yhteistoiminnasta, jossa tehtävien järjestämisvastuu siirretään Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaostolle.

Valkeakosken kaupunki on määrätty osallistumaan tähän yhteistoimintaan valtioneuvoston päätöksellä (VN/17693/2023 22.2.2024). Sopimus poikkeaa Valkeakosken kaupungin osalta siten, että Valkeakosken kaupungin

henkilöstö ei siirry vastuukunnan palvelukseen eikä yhteinen toimielin järjestä Valkeakosken kaupungin puolesta niitä kotolain mukaisia tehtäviä, jotka eivät kuulu lain nojalla työvoimaviranomaisen vastattavaksi. Mainitusta johtuen kohdassa 9. todettu kustannustenjaon periaatteet poikkeavat kohdassa 9. mainituin tavoin Valkeakosken kaupungin osalta.

3. Yhteinen toimielin ja sen kokoonpano

Kuntalain mukaisena yhteisenä toimielimenä toimii Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto.

Työllisyysjaostossa on 17 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet.

Tampereen elinvoima- ja osaamislautakunta valitsee 8 jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen.

Nokia, Ylöjärvi, Kangasala, Pirkkala, Lempäälä ja Valkeakoski valitsevat 6 jäsentä, eli kukin valitsee yhden jäsenen.

Akaa, Orivesi, Virrat, Pälkäne, Urjala, Vesilahti, Ruovesi, Kuhmoinen ja Juupajoki valitsevat 3 jäsentä sopimallaan tavalla. Edellä todettujen jäsenten henkilökohtaiset varajäsenet (9 varajäsentä) valitaan erikseen sovittavalla tavalla kuitenkin siten, että ensiksi 6 varajäsentä valitaan niiden kuntien edustajista, joilla ei valinta kerralla ole varsinaista jäsentä toimielimessä.

Tarkoitus on, että kullakin kunnalla on joko varsinainen jäsen tai varajäsen nimettynä toimielimeen.

Jäsenen tai varajäsenen nimeämän kunnan on ilmoitettava uusi jäsen Tampereen kaupungille viimeistään kuukausi ennen jäsenen toimikauden alkamista.

Tampereen kaupungin elinvoima- ja osaamislautakunta valitsee jaostoon varsinaisiksi jäseniksi valituista lautakunnan jäsenistä tai varajäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

4. Hallinto ja päätöksenteko

Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto on Tampereen kaupungin organisaatioon kuuluva toimielin, joka hoitaa muiden sopijakuntien puolesta tässä sopimuksessa tarkoitetut kunnan viranomaisen tehtävät.

Hallinnossa ja päätöksenteossa noudatetaan Tampereen kaupungin sääntöjä, määräyksiä ja ohjeita.

Toimielimen toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta huolehtii Tampereen kaupunki.

Johtavana viranhaltijana ja esittelijänä toimii Tampereen kaupungin hallintosäännön mukainen viranhaltija.

Toimielin voi päättää toimivaltaansa kuuluvan asian siirtämisestä ratkaistavaksi viranomaiselle, joka tämän päätöksenteon osalta toimii jaoston alaisuudessa.

Toimielimen jäsenille toimitettavan esityslistan lisäksi yhteistoiminta-aluetta koskeva esityslista ja pöytäkirja toimitetaan kunkin sopijakunnan kirjaamoon.

Mikäli Tampereen kaupungin hallintosääntöä muutetaan sopimuksen kohteena olevien toimielimen järjestämisvastuulle kuuluvien viranomaistehtävien järjestämisen osalta, kuulee Tampereen kaupunki tältä osin sopijakuntia ennen muutosta.

Tampereen kaupunginhallituksella ei ole otto-oikeutta päätöksiin, jotka koskevat työvoimapalveluiden järjestämislain ja sen nojalla annettujen lakien mukaisia viranomaistehtäviä. Tampereen kaupunginhallituksella on kuntalain mukainen otto-oikeus jaoston tekemiin mahdollisiin kuntalain mukaisiin päätöksiin.

5. Toimivallan käyttäminen ja siirtäminen

Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 13 §:n mukaisesti Tampereen kaupunki sekä yksittäinen sopijakunta voivat keskenään sopia erikseen määritellyissä tehtävissä työvoimaviranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttämisestä noudattaen, mitä kuntalain 53 §:ssä säädetään kuntien yhteisestä virasta tai mitä kuntalain 54 §:ssä säädetään sopimuksesta viranomaistehtävän hoitamiseksi.

Mahdollisesta sopimuksesta huolimatta Tampereen kaupunki säilyy järjestämisvastuullisena kuntana.

6. Yhteisen toimielimen tehtävät

Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaoston erityistehtävät ja ratkaisuvallat yhteistoiminta-asioissa ovat muun muassa:

- järjestää työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain nojalla kuntien hoidettavaksi siirrettävät tehtävät
- hyväksyy suunnitelman palvelujen järjestämisestä
- päättää palveluverkosta
- päättää kuntayhteistyötä koskevien sopimusten ja muiden merkittävien sopimusten hyväksymisestä
- päättää muista lainsäädännössä työllisyysalueen työvoimaviranomaiselle säädetyistä tehtävistä
- hyväksyy kuntalain 54 §:n mukaisen sopimuksen viranomaistehtävän hoitamisesta jaoston toimivaltaan kuuluvissa asioissa.
- järjestää muiden sopijakuntien kuin Valkeakosken kaupungin osalta kotoutumisen edistämistä annetun lain 2 luvussa kunnille säädetyt tehtävät 18–64-vuotiaiden osalta lukuun ottamatta sanotun lain perheen kotoutumissuunnitelmaa.

Työllisyysalueen kuntia on kuultava ennen kuin palveluverkko, palvelusuunnitelma ja talousarvioesitys hyväksytään toimielimessä.

7. Henkilöstö

Sopijakuntiin palvelussuhteessa oleva työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain ja sen nojalla annettujen lakien mukaisia tehtäviä hoitanut henkilöstö siirtyy 1.1.2025 lukien Tampereen kaupungin palvelukseen. Henkilöstö siirtyy työsopimuslain ja kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain liikkeenluovutusta koskevien määräysten mukaisesti. Edellä mainittu ei koske Valkeakosken kaupungin henkilöstöä, joka ei siirry vastuukunnan palvelukseen.

Sopijakunnat (luovuttajat) pidättäytyvät työnantajina toimenpiteistä, jotka vaikeuttavat henkilöstön siirtoa ja palvelussuhteen ehtojen yhdenmukaistamista. Ennen 1.1.2025 sopijakuntiin mahdollisesti perustettavista ja lakkautettavista tämän sopimuksen piiriin kuuluvista vakansseista ja harkinnanvaraisista palkantarkistuksista neuvotellaan Tampereen kaupungin kanssa.

Sopijakunnat (luovuttajat) vastaavat henkilöstön palkoista, lomapalkoista, lomarahosta ja lomapalkkavelasta, ylityökorvauksista ja muista mahdollisista henkilöstön palvelussuhteeseen ennen Luovutushetkeä perustuvista saatavista sosiaalikuluneen.

Sopijakunnat suorittavat Tampereen kaupungille rahakorvauksen edellä mainituista ja tiedossa olevista saatavista ja korvauksista 31.3.2025 mennessä.

Työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämisen yhteydessä kuntien järjestämisvastuulle siirrettäviä tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyy työ- ja elinkeinotoimistoista, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista ja kehittämis- ja hallintokeskuksesta Tampereen kaupungin palvelukseen.

8. Talous ja taloudenhoito

Talous on osa Tampereen kaupungin talousarviota, taloussuunnittelua ja kirjanpitoa. Työllisyysalueen toiminnasta muodostetaan kirjanpidollinen taseyksikkö, jolla yhteistoiminta-alueen piiriin kuuluvan toiminnan talous eriytetään kirjanpidossa. Taseyksikölle kohdistetaan työllisyysalueen välittömät ja välilliset kustannukset.

Elinvoima- ja osaamislautakunnan on tehtävä Tampereen kaupunginvaltuustolle esitys seuraavan kalenterivuoden talousarvioksi ja seuraavien vuosien taloussuunnitelmaksi.

Talousarvioon otetaan yhteistoiminnan tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset yhteistoiminnan hoitamiseen turvataan. Yhteistoiminnan tehtävissä ja niiden rahoituksessa on noudatettava talousarviota.

Mikäli vuoden aikana taseyksikön talousarviomäärärahoja on tarve muuttaa, muutetaan kuntien maksuosuuksia vastaavasti. Tilikauden aikana mahdollisesti hyväksyttävien talousarviomuutosten on perustuttava määrärahojen, tuloerien sekä tavoitteiden osalta toiminnan tai palveluiden

käytön taikka talouden yleisten perusteiden tilikauden aikana jo tapahtuneisiin tai arvioitaviin muutoksiin. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää Tampereen kaupunginvaltuusto. Talousarvion muutosesitykset käsitellään lautakunnassa ja esitys talousarvion muuttamiseksi annetaan sopijakunnille tiedoksi ennen valtuuston kokousta.

Taseyksikön yli- tai alijäämä voidaan yhteisen toimielimen päätöksellä siirtää seuraaville vuosille katettavaksi tai tulevien kehittämistoimenpiteiden rahoittamiseksi.

Selvyyden vuoksi todetaan, että sopijakunnilla on oikeus tutustua yhteistoiminta-asioiden kirjanpitoon ja hallintoon.

9. Kustannustenjaon periaatteet

Taseyksikön toteutuneet nettokustannukset jaetaan sopijakuntien kesken. Kunnat maksavat osuutensa nettokustannuksista kuntakohtaisina maksuosuuksina. Kunnilta perittäviin maksuosuuksiin sisältyvät mahdollisista investoinneista aiheutuvat poistot ja arvonalentumiset sekä rahoituskulut.

Tilikauden kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken toteutuneiden kustannusten perusteella. Toteutuneista kustannuksista 50 % kohdennetaan sopijakuntien 18–64-vuotiaiden suhteellisten osuuksien perusteella ja 50 % sopijakuntien työttömien (laaja käsite) määrän suhteellisten osuuksien perusteella. Sopijakuntien 18–64-vuotiaiden sekä työttömien suhteelliset osuudet määräytyvät yhteistoimintasopimuksen piiriin kuuluvien kuntien yhteenlasketusta kokonaisuudesta. Laskennassa käytettävät tilastot perustuvat valtiovarainministeriön viimeksi vahvistamiin kuntien peruspalveluiden valtionosuuden laskentatekijöihin.

Yllä mainitusta jakoperusteesta voidaan poiketa niiden kustannusten osalta, jotka on mahdollista laskuttaa kuntakohtaisesti toteutuneisiin kustannuksiin perustuen, esimerkiksi tuotteistuksen avulla. Mahdollinen poikkeaminen yllä mainitusta jakoperusteesta käsitellään lautakunnassa osana vuosittaista talousarvioprosessia. Kriteerit, joiden perusteella tällaiseen laskutukseen voitaisiin ryhtyä.

- 1) Laskutus on kohdennettavissa asiakkaan asuinkunnan tai sijaintikunnan perusteella.
- 2) Laskutusta varten on saatavissa riittävä ja luotettava tieto.
- 3) Kohdennus tukee kustannusten jakamista aiheuttamisen perusteella.
- 4) Kustannukset ovat osallistumiskustannuksiltaan merkittäviä eivätkä vaaranna palveluiden järjestämistä ja tuottamista.
- 5) Kustannustenjako ja laskutus on toteutettavissa kohtuullisin kustannuksin.

Vastuukunta laskuttaa muiden sopijakuntien maksuosuudet talousarvioon perustuvan arvion mukaisesti kuukausittain. Talousarviovuotta seuraavan vuoden alussa maksuosuudet tasataan vastaamaan toteutuneita edellisen vuoden toteutuneita kustannuksia.

Mikäli sopijakuntaan kohdistuu valtionosuusrahoituksen ulkopuolista erillisrahoitusta, joka on tarkoitettu käytettäväksi yhteistoiminta-alueen piiriin

kuuluviin palveluihin, kohdennetaan tämä erillisrahoitus työllisyysalueen käyttöön.

Valkeakosken kaupungin osalta ei laskuteta niitä kotolain mukaisia tehtäviä, jotka eivät kuulu työvoimaviranomaiselle, koska Valkeakosken kaupunki järjestää nämä tehtävät itse.

10. Asiakkailta perittävät maksut

Yhteistoiminta-alueen palveluista perittävien mahdollisten asiakasmaksujen ja toisen työllisyysalueen asiakkaan palveluista aiheutuvien kustannusten keräämisestä vastaa Tampereen kaupunki.

11. Vakuutus ja vahingonkorvausvastuu

Yhteisen työllisyysalueen toiminnan vakuutusten kustannukset kirjataan vastuukunnan yleisiin kustannuksiin, jotka katetaan kohdan 8. mukaisesti, ellei muuta sovita.

Toiminnan vastuuriskejä varten otetaan tarpeelliset vastuuvakuutukset, joiden kustannukset katetaan kohdan 8. mukaisesti, ellei muuta sovita. Sellaisten kolmannelle osapuolelle aiheutuneiden vahinkojen kustannukset, joita vakuutukset eivät kata, jaetaan kohdassa 8 todettujen kustannustenjaon periaatteiden mukaisesti kunnille, ellei muuta sovita.

12. Asiakkuus- ja kumppanuustietojen käsittely

Elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaosto toimii yleisen tietosuojasetuksen (EU) 2016/679 tarkoittamana rekisterinpitäjänä, jollei erikseen ole muuta sovittu. Jos yhteistoiminnassa mukana oleva kunta hoitaa tässä laissa tarkoitettuja viranomaistehtäviä, tulee kunnan käyttää tehtävän hoitamiseksi välttämättömien asiakastietojen käsittelyssä työvoimapalvelujen valtakunnallisia tietojärjestelmäpalveluja sekä vastuukunnan työllisyysalueelle hyväksymiä muita tietojärjestelmiä. Asiakastietojen käsittelystä ja valtakunnallisista tietojärjestelmäpalveluista säädetään tarkemmin Työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain 13. luvussa.

13. Asiakirjahallinta

Tampereen kaupunki huolehtii elinvoima- ja osaamislautakunnan työllisyysjaoston asiakirjojen arkistoinnista voimassa olevan lainsäädännön ja erillisen arkistointisuunnitelman mukaisesti.

14. Yhteistoimintasopimuksen muuttaminen

Muutoksista päätetään sopijakuntien yhtäpitävillä päätöksillä.

15. Erimielisyyksien ratkaiseminen

Sopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan sopijapuolten välisillä neuvotteluilla. Tarvittaessa neuvottelujen pohjaksi pyydetään Suomen Kuntaliiton lausunto.

Jos yhteisymmärrystä ei synny, asia ratkaistaan hallintoriita-asiana hallinto- oikeudessa.

16. Sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanominen

Tämä sopimus tulee voimaan 1.8.2024 ja on voimassa toistaiseksi. Sopijapuolten valtuustot tai toimivaltaiset viranomaiset ovat hyväksyneet sopimuksen päätöksillään. Sopimus tulee näiden kuntien osalta voimaan, vaikka jokin muu sopimuskunta ei sitä mahdollisesti hyväksyisikään. Voimaantulon edellytyksenä kuitenkin on, että Tampereen kaupunki vastuukuntana on sopimuksen hyväksynyt.

Sopimuksen irtisanomisaika on yksi vuosi. Kullakin sopijakunnalla on oikeus irtisanoa tämä yhteistoimintasopimus omalta osaltaan ilmoittamalla siitä kirjallisesti muille kunnille vähintään yhtä vuotta aikaisemmin. Irtisanoutuvan kunnan tulee ilmoittaa irtisanoutumisesta työ- ja elinkeinoministeriölle ennen irtisanomista. Irtisanoutuminen tapahtuu aina kalenterivuoden vaihtuessa. Irtisanomisen jälkeen sopimus jää voimaan jäljellejäävien kuntien kesken. Mikäli Tampereen kaupunki irtisanoo sopimuksen, katsotaan kuitenkin sopimus päättyneeksi.